

ASSOCIACIÓ PER LA VIDA INDEPENDENT

Seu social: Barcelona

Àmbit geogràfic: Provincial

Forma jurídica: Associació

- 16 persones treballadores
- 6 persones voluntàries
- 9 persones sòcies

Nombre actual de persones ateses

- 1285 a serveis a la infància i la joventut
- 920 a serveis a la gent gran
- 403 a serveis a persones dependents o amb discapacitat
- 102 a serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió social

www.vidasignificativa.org

Breu història de l'organització

A Europa, des de fa dècades, existeix una llarga tradició d'adaptar les llars per a persones amb discapacitat i/o dependència, amb l'objectiu de millorar la seva autonomia i seguretat, i això permet que puguin viure a casa seva el màxim temps possible si així ho desitgen. Aquestes adaptacions endarrereixen l'ingrés a residències i faciliten l'assistència de cuidadors, promovent un estil de vida actiu i de qualitat.

L'any 2008 es va crear a Catalunya el Centre de Vida Independent (CVI), el primer a realitzar aquestes adaptacions al territori. Els primers anys van ser difícils per la manca de coneixement i desconfiança en la innovació assistencial. Tot i això, els resultats van demostrar l'eficàcia de la metodologia, millorant l'autonomia i seguretat a la llar, i la qualitat de vida de les persones amb dependència i/o discapacitat.

Avui, després de 16 anys, el CVI és el centre de referència en adaptació funcional de la llar a Catalunya. Apliquem la nostra metodologia a programes assistencials i oferim formació a altres centres i entitats, impulsant la innovació i la recerca en aquest camp. La nostra feina ha estat avalada per estudis universitaris i reconeguda per diverses institucions, incloent-hi ajuntaments, agències sanitàries i la Unió Europea.

Missió

L'Associació per la Vida Independent té com a principal finalitat desenvolupar un treball assistencial amb les persones amb dependència i discapacitat, des del camp dels productes de suport, la tecnologia i la domòtica des d'un model d'atenció multidisciplinària. Treballar per a la millora de l'autonomia de les persones dependents mitjançant la utilització de productes de suport i noves tecnologies.

Descripció de l'activitat

Dividim l'activitat de l'entitat en tres grans àrees: Assistència, Formació i Recerca.

- **Assistència:** Basada en l'actuació directa sobre les persones, aquesta àrea té com a objectiu millorar l'autonomia, la seguretat i la qualitat de vida dels usuaris. Ens centrem en l'atenció domiciliària, oferint suports i transformant l'entorn per fomentar l'autonomia de les persones amb discapacitat i/o dependència.
- **Formació:** Compartim el nostre coneixement amb professionals, estudiants, familiars, cuidadors i les mateixes persones amb discapacitat i/o dependència. Realitzem accions de capa-

citació i sensibilització per assegurar que tots els implicats estiguin ben preparats per oferir el millor suport possible.

- Recerca: Ampliem els coneixements en el camp de l'assistència, validem nous productes per millorar la vida de les persones, i desenvolupem noves tecnologies i productes. També avaluem els nostres programes en col·laboració amb universitats i centres de recerca, assegurant que les nostres pràctiques es basin en evidències sòlides i innovadores.

DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA PROPOSADA

PROGRAMA DE COBERTURA SOCIAL AMB PRODUCTES DE SUPORT

Breu descripció

El projecte es basa en la intervenció amb productes de suport i altres suports a la llar, dirigit a persones amb alta vulnerabilitat econòmica, social, i que a més, pateixin dependència i/o discapacitat. Es realitzen valoracions a les llars d'aquestes persones arreu de Catalunya, i es proporcionen gratuïtament els productes de suport necessaris perquè la persona millori les seves condicions de vida bàsiques. A banda de l'aspecte material, aquest programa també promou l'acompanyament i la inclusió social d'aquestes persones, reconeixent la seva dignitat i fomentant la seva participació activa a la comunitat.

Aquest projecte proporciona els Productes de Suport (PS) bàsics a persones vulnerables, cobrint necessitats com la salut, qualitat de vida, mobilitat, higiene, autonomia i seguretat a la llar. Mitjançant l'adquisició i donació gratuïta de PS, acompanyada de l'avaluació d'experts, es garanteix el suport especialitzat i la selecció dels productes més adients per a cada persona i situació.

La col·laboració amb els SSBA i el treball en xarxa extens en els diferents territoris reforça l'impacte social del programa. Aquesta col·laboració s'ha portat a terme els darrers 2 anys del projecte. Comptem, doncs, amb les Treballadores Socials i equips de dependència, facilitant la detecció i derivació de casos en risc d'exclusió social greu. La intervenció es centra en els següents municipis: Cornellà de Llobregat, L'Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Badalona, Mollet del Vallès, Rubí, Sant Adrià de Besòs, El Prat de Llobregat, Molins de Rei i Lliçà de Vall.

L'estratègia d'intervenció en aquest projecte es basa en una aproximació participativa i inclusiva. Mitjançant la identificació de les necessitats específiques de les persones beneficiàries, es promou la provisió de productes de suport adaptats. Alhora, es fomenta la col·laboració amb l'entorn comunitari de la persona, garantint la seva implicació en totes les etapes del projecte.

Aportació de valor de la iniciativa

La iniciativa aporta valor a la comunitat pel fet d'abordar la vulnerabilitat econòmica, social i les necessitats de persones amb dependència i discapacitat. Proporciona Productes de Suport (PS) i altres ajudes a la llar, millorant la qualitat de vida, salut, mobilitat, higiene, autonomia i seguretat dels beneficiaris. Les valoracions personalitzades a les llars asseguren que els productes siguin el més adequat per a cada individu. A més, es promou l'acompanyament i la inclusió social, reconeixent la dignitat de les persones i fomentant la seva participació activa a la comunitat. La col·laboració amb els Serveis Socials Bàsics d'Atenció (SSBA) i altres entitats, reforça l'impacte del projecte en facilitar la detecció i derivació de casos en risc d'exclusió social. L'estratègia participativa i inclusiva implica els beneficiaris en totes les etapes del projecte, promovent la seva autonomia i apoderament. La implicació de l'entorn comunitari garanteix un suport continuat.

Necessitat a la que respon

La manca de drets com la qualitat de vida, o d'altres com la higiene o el confort, afecten de manera greu a aquelles persones vulnerables, que pateixen dependència o discapacitat i que a més a més, no tenen recursos econòmics per afrontar els problemes que poden sorgir. Sovint, les situacions de dependència i de privació material severa són situacions que es retroalimenten. Cal cobrir les seves necessitats bàsiques, mitjançant productes de suport, que garanteixin que pugui realitzar, en la mesura de les seves capacitats, les activitats de la vida diària. La manca de recursos econòmics, les persones que pateixen addiccions, les persones sense llar, etc. Són situacions complexes que molts cops es veuen acompanyades de situacions delicades pel que fa a salut (per exemple, no poder disposar d'una persona per fer el suport o no disposar d'aquells productes que ajudarien a garantir la cobertura de les necessitats essencials). El projecte respon a aquesta necessitat, per garantir les condicions mínimes vitals i la millora de la qualitat de vida de les persones vulnerables. Les persones cuidadores familiars es veuen directament afectades per la situació de la persona dependent, sovint patint sobrecàrrega emocional que pot provocar estrès, cansament i depressió. El desconeixement de la malaltia agreuja la situació. És crucial comprendre les repercussions negatives de la sobrecàrrega del cuidador, ja que pot afectar la qualitat de la cura proporcionada a la persona dependent.

Principals objectius assolits

- Cobertura del dret a l'autonomia. Millora de la taxa d'autonomia personal. Millorar l'autonomia personal de la llar mitjançant la valoració de productes de suport i les adaptacions a la llar, per a persones amb discapacitat, dependència i gent gran.
- Cobertura del dret a la mobilitat, mitjançant la valoració de

productes de suport i les adaptacions a la llar, per a persones amb discapacitat, dependència i gent gran.

- Cobertura del dret a la higiene, mitjançant la valoració de productes de suport i les adaptacions a la llar, per a persones amb discapacitat, dependència i gent gran.
- Donar resposta immediata als casos de persones amb dependència, discapacitat, i gent gran, sense recursos econòmics o amb recursos econòmics insuficients, i amb urgència social.
- Proporcionar la descàrrega familiar i/o dels cuidadors de les persones amb dependència i/o amb discapacitat.
- Donar suport a les Treballadores Socials dels municipis de Catalunya que ho sol·licitin. Ser una eina valuosa per al desenvolupament de la seva tasca.
- Donar suport a les Treballadores Familiars dels serveis SSBA i SAD que ho han sol·licitat. Ser una eina complementària i preventiva per al desenvolupament de la dependència.
- Portar el servei a zones de Catalunya on no hi ha accés a aquest tipus d'intervencions, ja sigui per indicadors molt alts de desigualtat social, o per baixa densitat de població.

Principals resultats obtinguts

El resultat en millorar l'autonomia ha estat del 89,7% de les persones beneficiàries del programa respecte al 80% esperat.

S'ha millorat la mobilitat del 97,4% de les persones que ho necessiten respecte al 90% esperat.

S'ha millorat la higiene del 97,4% de les persones que ho necessiten respecte al 90% esperat.

S'ha atès a 102 persones vulnerables, realitzant la valoració i l'adquisició de PS.

S'ha rebut el 100% dels casos per intervenir, de TS, TF i entitats del tercer sector, d'arreu del territori respecte al 100% esperat.

S'han realitzat el 100% de les intervencions.

S'ha proporcionat la descàrrega del cuidador en un 89% de les intervencions en les quals existeixi la figura del cuidador/a respecte al 80% esperat.

S'ha obtingut un 93% de satisfacció amb les professionals TS amb les quals s'ha treballat respecte al 80% esperat.

El 97% de les professionals TF amb les quals s'ha treballat els agradaria disposar d'aquesta eina de manera estandaritzada respecte al 95% esperat.

Un 9,6% de les intervencions s'ha realitzat en municipis menors de 55.000 habitants a Catalunya respecte al 5% esperat.

Els resultats qualitatius principals del projecte han estat molt positius. Els beneficiaris han experimentat una millora significativa en la seva qualitat de vida gràcies a l'ús de productes de suport adaptats a les seves necessitats. L'autonomia i la seguretat a la llar han augmentat, reduint la dependència de tercers.

Abast de l'experiència

El projecte s'ha portat a terme durant tres anys amb un èxit notable. Els resultats obtinguts han estat molt satisfactoris, superant les expectatives inicials en termes d'impacte i benefici per als beneficiaris. A més a més, cal destacar que l'entitat responsable d'aquesta iniciativa té una trajectòria de 16 anys dedicada a la realització de programes innovadors centrats en la valoració de productes de suport. Aquesta tasca és crucial per millorar la qualitat de vida de les persones amb manca de recursos econòmics, que no només requereixen aquest suport, sinó també eines per fomentar la seva vida independent de manera efectiva i sostenible.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 8

Membres equips directius: 1

Sòcies: 9

Ateses: 102

Voluntàries: 6

Principals factors clau d'èxit

Els principals factors clau d'èxit en aquest projecte han estat diversos. La col·laboració activa amb els ajuntaments dels diferents municipis on hem intervingut, les seves treballadores socials i el SAD. Per altra banda, ha estat essencial comprendre i adaptar-se a les necessitats específiques de cada persona per assegurar l'eficàcia de les intervencions. La prescripció adequada dels productes de suport i la seva posterior avaluació, ha assegurat que millorin la qualitat de vida i autonomia. El fet de realitzar un seguiment constant i recollir les opinions i suggeriments dels usuaris, ha permès fer ajustos oportuns per millorar les futures intervencions.

Un altre factor ha estat formar els beneficiaris i els seus familiars/cuidadors/es en l'ús de productes de suport, per fomentar la seva autonomia i seguretat a la llar. A més, planificar el projecte pensant en la seva continuïtat i sostenibilitat va assegurar

que el projecte es pugui continuar portant a terme més enllà de la durada inicial del projecte. Incloure i formar les famílies en l'ús dels productes de suport va garantir un entorn més favorable per als beneficiaris i va millorar els resultats. A més d'aquests factors, va ser important establir una xarxa de suport comunitari sòlida que fomentés la participació activa dels beneficiaris en la comunitat. Promoure la inclusió social i combatre l'estigmatització van ser també aspectes crucials per garantir que les persones vulnerables se sentissin valorades i integrades.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Durant el desenvolupament d'aquest projecte de cobertura social amb productes de suport per a persones altament vulnerables, persones grans, persones amb dependència o discapacitat, es van superar diverses dificultats i reptes significatius. Tot i que aquest va ser un projecte nou per a l'entitat, ja es tenien molts anys d'experiència en la metodologia de l'adaptació funcional de la llar.

La coordinació entre els diferents ajuntaments dels diversos municipis va ser un altre repte important. La coordinació interinstitucional va assegurar una comunicació fluida i una gestió eficient dels recursos, superant les barreres de descoordinació.

La resistència inicial a segons quin tipus de productes de suport i adaptacions a la llar es va superar amb programes de formació per a les famílies i cuidadors, així com suport continu tant a aquestes com a les persones beneficiàries, facilitant la recepció dels productes i empoderant els usuaris.

Gràcies a aquesta subvenció, es va poder gravar un petit documental sobre tot el procés de les intervencions, donant visibilitat al projecte i mostrant l'impacte positiu que va tenir en la vida de les persones beneficiàries. Aquest documental va servir per sensibilitzar la societat sobre les necessitats d'aquest col·lectiu i per demostrar l'eficàcia i importància de les iniciatives de cobertura social.

Elements innovadors que aporta la iniciativa

En primer lloc, es destaca la integració d'una metodologia participativa de treball que implica ajuntaments, treballadores socials i altres entitats locals des de les fases inicials del projecte, assegurant una comprensió profunda de les necessitats dels beneficiaris. Aquest enfocament no només millora l'adaptació dels productes de suport a les necessitats reals, sinó que també fomenta una gestió eficient dels recursos. La metodologia d'intervenció amb els beneficiaris, es basa en el model bio-psi-co-social, el que vol dir que es valora globalment a la persona d'acord amb les necessitats, tenint en compte diversos factors: Bio (relatiu al quadre clínic que presenta), psíquic (en relació amb l'estat psicològic) i social (o context ambiental).

En alguns casos s'ha inclòs l'ús de dispositius tecnològics que faciliten la mobilitat, la comunicació i la supervisió de la salut, contribuint a un entorn més segur i inclusiu.

A més, s'han dut a terme visites virtuals quan no ha estat possible accedir físicament al domicili per diversos motius, adaptant-se a les circumstàncies i garantint una continuïtat en l'atenció i suport als beneficiaris.

Finalment, la creació d'un documental que narra el procés complet de les intervencions no només ha proporcionat visibilitat al projecte, sinó que també ha educat i conscienciat la societat sobre les necessitats i els desafiaments que enfronten les persones beneficiàries. Aquesta iniciativa de comunicació ha estat clau per promoure la comprensió i la solidaritat envers aquest col·lectiu, destacant la importància de les polítiques de suport social i la seva implementació innovadora.

Factors que permeten la transferència i replicabilitat

Es plantegen en tres escenaris:

- Ampliació de l'àmbit territorial. Per escalar el projecte per aquesta via, cal que els models i les planificacions teòriques impulsades per l'administració de la Generalitat es portin a terme de manera pràctica amb un finançament associat. Mitjançant programes més petits amb altres administracions, el projecte intenta expandir territorialment el model d'intervenció.
- Incloure nous col·lectius, especialment el de persones amb discapacitat. Es treballa actualment amb l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat de Barcelona per dur a terme una prova pilot. També es col·labora amb el Departament de Salut per fer un pilot amb persones amb discapacitat adquirida, que estan ingressades a centres sociosanitaris i que necessiten tornar a un entorn adaptat.
- Augment del nombre de beneficiaris: Cal incorporar el servei a la cartera de serveis de la Generalitat i assegurar finançament específic per part dels ajuntaments.
- Estendre l'ús de la tecnologia dins del programa. Cada cop, la tecnologia és més accessible per a tothom. Alguns aparells d'ús comercial (per exemple, el reconeixement per veu o les tauletes) s'estan convertint en grans propostes perquè les persones grans, amb discapacitat i/o dependència, puguin millorar la seva autonomia i seguretat en l'entorn domiciliari.

Per tant, el projecte és replicable gràcies a l'expertesa de l'equip i la maduresa dels processos adquirits.